

เสียงร้องปรึศนา

เราเห็นพระนิพพานอันเป็นที่สิ้นชาติ
ไม่ต้องกลับมาอนในครรรค์อีกโดยไม่ต้องสงสัย
ความเกิดของเรา มีในที่สุดแล้ว
การนอนในครรรค์เป็นหนสุดท้ายแล้ว
สงสารเพื่อภพใหม่ของเราสิ้นสุดแล้ว

เสียงร้องปรารถนา

๓๕

การบังเกิดขึ้นของพระพุทธศาสนาไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะจะต้องรอคอยผู้มีบุญมาก มีหัวใจเข้มแข็ง เปี่ยมไปด้วยมหากรุณาที่จะยกตนและสรรพสัตว์ทั้งหลายให้พ้นจากกองทุกข์ ต้องมุ่งหน้าสั่งสมบารมี ๓๐ ทศให้เต็มเปี่ยมบริบูรณ์ จนกระทั่งได้ตรัสรู้อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ เมื่อนั้น คำสอนในพระพุทธศาสนาที่ทรงคุณค่าจึงบังเกิดขึ้นได้ การดำเนินตามรอยบาทของพระบรมศาสดา โดยเฉพาะการเรียนรู้วิธีการปฏิบัติธรรม ดำเนินจิตเข้าสู่เส้นทางสายกลางภายใน เป็นกรณีกิจอันสูงสุดในพระพุทธศาสนา เป็นสิ่งที่เราต้องกระทำอีกทั้งยังถือเป็นความโชคดีอย่างมหาศาลของพวกเราอีกด้วย

มีวาระพระบาลีใน อัมมิลลัททพาดก ความว่า

“อัสสยํ ชาติชยนุตทสสี

น คพฺภเสยฺยํ ปุณฺราวภูตสฺส

อยมนุตติมา ปจฺฉิมคพฺภเสยฺยา

ชีโณ เม สํสาโร ปุณฺพภวาย

เราเห็นพระนิพพานอันเป็นที่สิ้นชาติ ไม่ต้องกลับมานอนในครรภ์อีกโดยไม่ต้องสงสัย ความเกิดของเรา นี้ มีในที่สุดแล้ว การนอนในครรภ์เป็นหนสุดท้ายแล้ว สงสารเพื่อภพใหม่ของเราสิ้นสุดแล้ว”

เสียงร้องปริศนา

๔๐

พระนิพพานเป็นแดนอันเกษมจากโยคะ เป็นเอคันตบรมสุข
สุขล้วนๆ ที่ไม่มีทุกข์เจือปนเลย ผู้ใดเข้าถึงพระนิพพาน ผู้นั้น
ย่อมรู้แจ้งเห็นจริงในสิ่งต่างๆ รู้ว่าการเกิดในแต่ละภพชาติเป็น
ทุกข์อย่างยิ่ง ผู้ที่มีพระนิพพานเป็นอารมณ์ ย่อมได้ชื่อว่าเป็น
ผู้ถึงฝั่งเป็นผู้ได้บรรลូវัตถุประสงค์ของชีวิตแล้ว ผู้ที่มีใจจดจ่อ
อยู่กับพระนิพพานเช่นนี้ ความคิด คำพูด และการกระทำ
ก็ย่อมเป็นไปเพื่อความบริสุทธิ์ล้วนๆ

เมื่อจิตใจของบุคคลใด มีความรู้สึกผูกพันข้องเกี่ยวคุ้น
เคยอยู่กับสิ่งใดแล้ว ความคิด คำพูด และการกระทำก็จะออก
มาคล้ายสิ่งนั้นเช่นกัน ธรรมดาเป็นการยากเหลือเกิน ที่จะหา
ผู้รู้แจ้งเห็นจริงในทุกเรื่องราวในโลกนี้ อีกทั้งมวลมนุษยชาติ
ทั้งหลาย ต่างพากันแสวงหาที่พึ่งกันไปต่างๆ นานา หากได้พบ
ผู้รู้แจ้งเห็นจริงเป็นกัลยาณมิตรให้ นับเป็นความโชคดีย่าง
มหาศาล แต่หากได้พบผู้ไม่รู้ที่ทำตัวเป็นผู้รู้ ก็อาจเป็นความโชค
ร้ายอย่างมหันต์เช่นกัน ทำให้เราอาจพลาดพลั้งไปสร้างอกุศล-
กรรม อันเป็นเหตุให้เกิดทุกข์ได้

*ดังเช่นเรื่องที่เกิดขึ้นกับพระเจ้าโกศล ที่เกือบพลาดพลั้ง
ไปสร้างบาปอกุศล คือปาณาติบาต เพราะหลงเชื่อคำของ

เสียงร้องปริศนา

๔๑

เหล่าบุโรหิตมิฉฉาภูฏิลู ที่พระราชชาติยืนเสียงตอนกลางคืนว่า
ทุ สะ นะ โส ดิที่พระนางมัลลิกาแนะนำให้ไปเข้าเฝ้าพระสัมา-
ลัมพุทเจ้า จึงทรงรู้เรื่องราวทั้งหมดว่า เป็นเสียงของสัตว์ที่
ตกนรกทั้งสี่ชีวิต ซึ่งได้กล่าวคาถาพรรณนาความประมาทของ
พวกตน แต่ยังไม่ทันจบ ก็กลับลงสู่โลกภูมิรันทันที

ถึงกระนั้น ในใจลึกๆ ของพระราชายังมีความกังวล
พระสัมาลัมพุทเจ้าทรงรู้วาระจิต จึงทูลพระราชให้เฝ้า
พระทัยว่า “มหาบพิตร พระองค์อย่ากังวลเลย อันตราย
ทั้งหลายจะไม่เกิดขึ้นแก่พระองค์เพราะฟังเสียงเหล่านั้นแน่นอน
มหาบพิตร เสียงสัตว์ที่เปล่งออกมาด้วยความทุกข์ทรมานนั้น
ไม่ใช่พระองค์เท่านั้นที่ได้ยิน แม้พระราชองค์ก่อนๆ ก็ได้ยินมา
เช่นกัน ตอนแรกก็ทรงหลงเชื่อถ้อยคำของพวกพราหมณ์ผู้เห็น
แก่ประโยชน์ส่วนตัว จนเกือบสร้างบาปอกุศล แต่ภายหลัง
เชื่อคำของบัณฑิต จึงกลับใจทัน ไม่ต้องก่อเวรเช่นนั้น” พระเจ้า
โกศลจึงทูลอาราธนาให้พระบรมศาสดาตรัสเล่าเรื่องราวเหล่านั้น
พระพุทธร่องค์จึงทรงนำอดีตนิทานมาตรัสเล่าว่า

*สมัยหนึ่ง พระเจ้าพรหมทัตเป็นพระราชามือเมืองพาราณสี
พระโพธิสัตว์บังเกิดในตระกูลของพราหมณ์ที่มีสมบัติถึง ๘๐ โกฏิ

*มก. เล่ม ๕๙ หน้า ๔๖๙

เสียงร้องปริศนา

๔๒

ครั้งเจริญวัยและศึกษาเล่าเรียนจบแล้ว อีกทั้งมารดาบิดาก็เสียชีวิต จึงตัดสินใจออกบวชเป็นฤๅษี ตั้งใจบำเพ็ญเพียรแสวงหาโมกขธรรมเพื่อความหลุดพ้น จนทำมานและอภิญญาให้บังเกิด

ครั้งหนึ่งพระโพธิสัตว์ปรารณนาฉันอาหารที่มีรสชาติต่างจากผลไม้ในป่าใหญ่บ้าง จึงออกจากป่าหิมพานต์เที่ยวบิณฑบาตเดินทางมาจนถึงเมืองพาราณสี ได้พำนักอยู่ที่พระราชอุทยาน ประมาณเที่ยงคืนของวันหนึ่งขณะพระราชอาประทับอยู่บนพระแท่นสิริไสยาสน์ พระองค์ได้สดับเสียงร้อง ๘ ชนิด คือ เสียงร้องของนกยางในพระราชอุทยาน ยังไม่ทันขาดหายใจเสียงของแมก่าซึ่งอาศัยอยู่ที่เสาระเนียดที่โรงช้างร้องขึ้นอีกในเวลาใกล้เคียงกัน แมลงภู่ที่อาศัยอยู่บนช่อฟ้าเรือนหลวงก็ร้องขึ้น นกดุเหว่า นกแว่น และกิ้งก่าที่เลี้ยงไว้ในเรือนหลวงต่างร้องขึ้นใกล้เคียงกันไปตามลำดับ ในขณะที่เสียงกิ้งก่ายังไม่ทันขาดหาย พระปัจเจกพุทธเจ้าผู้มาถึงพระราชอุทยาน ได้เปล่งเสียงอุทานขึ้นเป็นเสียงที่แปลก

พระเจ้าพรหมทัตสดับเสียงเหล่านั้นในเวลาใกล้เคียงกันเช่นนี้ ทรงตกพระทัยกลัวยิ่งนัก ด้วยเกรงจะเกิดเภทภัยกับพระองค์และสิริราชสมบัติ ทำให้บรรทมไม่หลับทั้งคืน รุ่งขึ้น จึงตรัสถามพวกพราหมณ์ พราหมณ์เหล่านั้น แท้ที่จริงก็ตอบไม่ได้ แต่เกรงจะทำให้พระราชากริ้ว จึงทูลเท็จว่า “ข้าแต่มหाराช อันตราย

เสียงร้องปริศนา

๔๓

จะเกิดขึ้นกับพระองค์ หากพระองค์อนุญาตให้ทำพิธีกรรม
บูชาด้วยสัตว์ทั้งหลายอย่างละ ๔ ตัว พระองค์ก็จะรอดพ้น
จากอันตรายได้” พระราชาจึงตรัสอนุญาตให้ทำพิธีกรรมตามที่
พราหมณ์เหล่านั้นเสนอทันที

ท่ามกลางผู้ที่เห็นแก่ตัว มักมีผู้ที่เปี่ยมด้วยความเสียสละ
ท่ามกลางผู้ที่โง่เขลา มักมีผู้ที่มีปัญญา สมัยนั้นก็เช่นกัน
มาณพผู้เป็นศิษย์ของพราหมณ์เป็นหัวหน้างานพิธีกรรมบูชา
ในครั้งนั้น เป็นผู้ที่มีปัญญาและเป็นบัณฑิต เมื่อเห็นการกระทำ
ของพวกพราหมณ์ จึงคิดว่า การทำพิธีกรรมที่หยาบช้าเช่นนี้
ไม่ใช่การกระทำที่เป็นประโยชน์เลย จึงกล่าวกับอาจารย์ว่า
“ข้าแต่อาจารย์ ยัญกรรมเช่นนี้ไม่ใช่สิ่งที่ดีงาม ขอท่านอย่าให้
พระราชาสร้างกรรมเช่นนี้” แต่ถูกอาจารย์ห้ามว่า “เจ้าช่าง
ไม่รู้อะไร การทำอย่างนี้ จะทำให้เรามีเนื้อกินมากมาย”

เมื่อมาณพห้ามไม่ได้ ก็รำพึงขึ้นว่า สมณะผู้ทรงศีลท่านใด
หนอที่จะห้ามพระราชาได้ จึงเข้าไปพระราชอุทยาน เห็นพระโพธิ-
สัตว์บำเพ็ญเพียรอยู่ เขาริบเข้าไปไหว้พลางกล่าวว่า “ข้าแต่ท่าน
ผู้ทรงศีล ขอท่านโปรดอนุเคราะห์สรรพสัตว์ทั้งหลายด้วยเถิด”
เขาได้เล่าเรื่องราวทั้งหมดที่เกิดขึ้น พระโพธิสัตว์ตอบว่า “เรา
เข้าใจเรื่องราวทั้งหมดดี ขอให้เจ้าไปทูลพระราชาให้เสด็จมา
ที่นี่เถิด เราจะแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ทั้งปวงเอง” มาณพฟัง

เสียงร้องปริศนา

๔๔

ดังนั้น ดีใจมากรีบกลับไปกราบทูลพระราชาราชถึงเรื่องราวที่ไปพบพระโพธิสัตว์ พระราชาไม่รอช้า รีบเสด็จไปหาพระโพธิสัตว์ทันที หลังจากกราบมนัสการแล้วทรงทูลถามว่า “ข้าแต่พระคุณ-เจ้าผู้เจริญ โยมรู้ว่า ท่านเป็นผู้รู้ฉลาดในเรื่องราวทั้งปวง ขอท่านโปรดชี้แนะด้วยเถิด”

พระโพธิสัตว์ตรัสว่า “มหาบพิตร เสียงที่พระองค์ได้ยิน ทั้ง ๔ เสียงนั้น ไม่มีอันตรายใดๆ กับพระองค์ นกยางถูกความหิวครอบงำจึงพูดขึ้นว่า เมื่อก่อนนี้สระมณฑลโบกขรณีอุดมสมบูรณ์ เป็นที่อยู่อาศัยมาตั้งแต่บิดาเรา แต่บัดนี้แห้งขอดแล้ว แม้จะอดอยาก เราก็จะไม่ย้ายที่อยู่ หากพระองค์จะอนุเคราะห์ ขอจงดูแลไขน้ำเต็มสระเถิด แม้กาอยู่เสาะระเนียด ถูกความขังแกล้งทุกวัน โกรธนายความขังนั้น จึงพูดว่า ใครหนอที่สามารถทำลายนัยน์ตาของคนผู้นี้ได้ หากจะช่วยกา ขอพระองค์จงตรัสบอกความขัง อย่าได้แกล้งกาอีก ส่วนแมลงภู่ที่ช่อฟ้า กัดกินกระพี้ไม้จนถึงแก่น เมื่อมันเจาะแก่นไม้ไม่ได้ติดอยู่ในนั้นออกไม่ได้จึงร้องขึ้น ขอพระองค์ให้ใครช่วยมันออกมาเถิด

นกดูเหว่าที่พระองค์เลี้ยงไว้ ร้องว่า เมื่อไรเราจะพ้นจากกรงลักที่ จะได้มีชีวิตอิสระ เนื้อที่พระองค์เลี้ยงไว้คิดถึงนางเนื้อจึงร้องเป็นเสียงที่ห้า ส่วนวานรที่เลี้ยงไว้ก็เช่นกัน คิดถึงนาง-

เสียงร้องปริศนา

๔๕

วานรที่อยู่ในป่าก็เลยส่งเสียงขึ้นเป็นเสียงที่หก ส่วนกษัตริย์ก็เหมือนกันคิดถึงนางกษัตริย์ที่เคยครองคู่ด้วยกันที่ป่าก็ร้องเป็นเสียงที่เจ็ด ขอให้พระองค์ปลดปล่อยสัตว์เหล่านั้นไปเกิด ส่วนเสียงที่แปดนั้น เป็นเสียงที่เปล่งอุทานถึงพระนิพพานของพระปัจเจกพุทธเจ้าก่อนที่จะปรินิพพานว่า มหาชนใดได้ร่วมบุญบูชาพระธาตุของเราย่อมเข้าถึงสุคติโลกสวรรค์ ขณะนี้พระองค์ปรินิพพานแล้ว ขอมหาบพิตรจงบำเพ็ญบุญกับพระปัจเจกพุทธเจ้าเถิด”

พระราชาสถาบันนี้ ทรงดีพระทัยยิ่งนัก สั่งยกเลิกการบูชายักษ์ทั้งหมด และทำตามคำแนะนำของพระโพธิสัตว์ ได้สถาปนาภิกษุสงฆ์ของพระปัจเจกพุทธเจ้าด้วยสักการะใหญ่ ทั้งได้บูชาและดำรงอยู่ในโอวาทของพระโพธิสัตว์จนตลอดชีวิตของพระองค์

จะเห็นว่า การที่ได้ผู้รู้เป็นกัลยาณมิตร นับเป็นโชคดียิ่งอย่างมหาศาล เพราะผู้รู้ผู้บริสุทธิ์ จะช่วยประคับประคองเราให้ดำรงอยู่ในเส้นทางชีวิตที่ถูกต้องดั่งงามตลอดไป โดยเฉพาะผู้รู้ภายใน คือพระธรรมกาย เป็นผู้ที่เมื่อเข้าใจแล้ว จะมีแต่ความสุข ความปลอดภัยในชีวิต บุญบารมีของเราเพิ่มขึ้นด้วย ดังนั้นพวกเราต้องเข้าไปใกล้ชิดท่านผู้รู้ที่อยู่ภายในให้ได้กันทุกคน